Fractie	Kaderbrief 2026 vragen	Beantwoording
Plop	**(p17) Om de taken op het met uw raad afgesproken niveau uit te voeren is het noodzakelijk om de budgetten in de begroting waardevast te houden. Dit doen we met het opnemen van loon- en prijsontwikkelingen. Daarmee blijven we duurzaam in staat om de uit te voeren taken op het afgesproken niveau uit te voeren.** VRAAG A- We hebben bij de informerende bijeenkomst wederom gehoord hoe dramatisch de loon- en prijscompensatie door het Rijk achterblijft bij de werkelijkheid. Hoe waardevast is waardevast dan nog? VRAAG B- Het waardevast houden van inkomsten geldt ook voor onze lokale belastingen (p18) én de overige inkomsten (p19). Gebruikt u daarbij het actuele beeld of diezelfde indicator als die het Rijk gebruikt voor de gemeentelijke compensatie? Oftewel, hoe waardevast zijn deze 2 inkomstenstromen?	Antwoord A: Het uitgangspunt is en blijft waardevastheid van de begroting gebaseerd op de cijfers van het Centraal Planbureau. De ramingen van het CPB zijn sinds een aantal jaren te laag. Het Rijk baseert de berekeningen voor het gemeentefonds ook op het CPB. Wij corrigeren dit achteraf. Dat doet het Rijk niet. Dit is ook een belangrijk kritiekpunt op de wijze waarop het Rijk de omvang van het gemeenfonds bepaald. Uiteindelijk zal dit leiden tot problemen dat de lasten wel waardevast zijn maar de inkomsten niet en dit steeds verder uiteenloopt. Antwoord B: U heeft daarin een terecht punt. Zie vorig antwoord
	(p 9/10) U geeft aan dat u de adviezen van het VNG deels in deze kaderbrief al volgt en bij de begroting volledig wil gaan volgen. Advies 1.a stelt dat de begrotingen van 2026 en 2027 sluitend moeten worden gemaakt. Voor 2027 wordt daarom in deze kaderbrief 1,247 miljoen aan de algemene reserve onttrokken. VRAAG – Wat zou het gevolg zijn als 2027 niet sluitend wordt gemaakt? Hebben we dan een probleem?	Antwoord: De werkwijze is als volgt: Indien de begroting 2026 een structureel sluitend beeld laat zien mag het meerjarenperspectief niet structureel sluitend zijn. Indien de begroting 2026 geen structureel sluitend beeld geeft moet het laatste jaar van het meerjarenperspectief wel structureel sluitend zijn. Als dit laatste jaar sluitend wordt gemaakt moeten er concrete maatregelen zijn op welke wijze dit structureel evenwicht wordt bereikt.

	<u>Investeringsprognose (p15)</u> **U schetst een wellicht zorgwekkend beeld met uw voorzichtige inschatting van de investeringsopgave voor de komende jaren, die circa € 150 miljoen bedraagt. De lasten die uit deze opgave naar voren komen, zijn op dit moment nog niet verwerkt in het meerjarenperspectief.** VRAAG A- Wat is ongeveer de hoogte van de jaarlijkse lasten die bij zo'n investeringsbedrag horen? VRAAG B- Graag ontvangen we een overzicht van de investeringsbedragen die u tot die 150 miljoen rekent.	Antwoord A: De aanvullende structurele lasten lopen op van € 2,0 miljoen naar circa € 8,0 miljoen in 2032. Antwoord B: De voorlopige inschatting van de investeringsopgave voor de jaren 2027 -2031 bestaat uit de volgende onderdelen: <u>Aanvullende investeringen</u> Ambitie investeringen € 20,0 miljoen Verduurzaming maatschappelijk vastgoed € 15,0 miljoen <u>Vervangingsinvesteringen:</u> Gebiedsontwikkelingen/infrastructuur € 30,0 miljoen Onderwijshuisvesting primair onderwijs € 27,0 miljoen Sport en welzijn € € 35,0 miljoen Wijkuitvoeringsplannen/Stedelijke vernieuwing € 23,0 miljoen

	<u>Femicide en Vrouwenopvang (p8)</u> **We zijn bezig met een onderzoek naar een steunpunt femicide, naast andere al ingezette acties. Ook goede en veilige vrouwenopvang vinden we belangrijk. Centrumgemeente Emmen heeft een structureel tekort op de DUVO (vrouwenopvang). De bijdrage aan DUVO is al jaren hetzelfde, terwijl de kosten stijgen. Gemeenten worden gecompenseerd voor de prijsstijging via het gemeentefonds. Gemeente Emmen vraagt naar rato een bedrag van de compensatie om de begroting voor de vrouwenopvang sluitend te krijgen.** VRAAG – Het is ons niet echt duidelijk wat hier speelt of aan de hand is. Moeten we extra gaan betalen aan Emmen? Hoeveel is dat dan? Graag een heldere tekst en uitleg.	Antwoord: De gemeente Emmen voert de vrouwenopvang voor de Drentse gemeenten uit. Hiervoor ontvangt de gemeente Emmen een Decentralisatieuitkering Vrouwenopvang (DUVO) van het Rijk. De kosten die de gemeente Emmen maakt voor het in stand houden van een adequate vrouwenopvang zijn inmiddels hoger dan de DUVO. Deze DUVO wordt jaarlijks niet bijgesteld met de LPO –ontwikkelingen (zie ook antwoord bij vraag 1). Aangezien de vrouwenopvang een Drentse aangelegenheid is vraagt Emmen om een bijdrage van de deelnemende gemeenten. Op dit moment worden hier in Drents verband gesprekken over gevoerd.
Christen-Unie	**Pagina 3, Ambities, ruimte en regels: U spreekt van kansen om Assen beter op de kaart te zetten.** VRAAG – Welke kansen ziet het college op dit moment die passen binnen de Asser Ambitie Agenda?	Geen technische vraag
	Pagina 3, Weerbaarheid: VRAAG – Welk idee is inmiddels bij de Europese Commissie gepresenteerd? Kunt u daar de raad in meenemen?	Antwoord: We hebben gesproken met het kabinet van Eurocommissaris Mînzatu. Zij is verantwoordelijk voor zowel de ontwikkeling van vaardigheden (skills) als het vergroten van de weerbaarheid van Europa. De ontwikkeling van skills die nodig zijn voor een weerbare samenleving komt samen in de Veiligheidscampus Assen. We hebben

		gepresenteerd hoe we als lokale overheid samenwerken met het onderwijs aan de veiligheidscampus Assen, en hoe het onderwijs met elkaar samenwerkt aan een doorlopende leerlijn van MBO naar HBO naar WO. Deze doorlopende leerlijn en samenwerking is vrij uniek in Europa. In het gesprek is het idee ontstaan om te kijken hoe we aan een gezamenlijk Europees netwerk van veiligheidscampussen kunnen werken.
	Pagina 4, Betaalbare koopwoningen: "We zetten stevig in op sociale en betaalbare koop voor jongeren en starters" VRAAG – Welke andere maatregelen neemt het college, naast de landelijke regeling van korting voor ontwikkelaars?	Met de inzet van de volgende regelingen en beleidsinstrumenten; **Starterslening** **Opkoopbescherming** **Vereveningsfonds** **Doelgroepenverordening** **Prestatieafspraken (huur)** **Anterieure afspraken.** Weliswaar geen koopwoningen, maar wel huurwoningen ook voor starters zijn natuurlijk de flexwoningen. Kortom extra woningen gerealiseerd voor o.a. jongeren (geldt ook voor de Sparrenlaan als voorbeeld van woningsplitsing/omzetting)
	Pagina 5, Kloosterveen: VRAAG – Wat is de status van de 3e ontsluitingsweg, wanneer wordt deze	–

	gerealiseerd en hoe lopen de overleggen met de omwonenden van de N371?	
	Pagina 6,7, Vroegtijdig schoolverlaters: VRAAG - Het doel is om het aantal vroegtijdig schoolverlaters terug te dringen, over welke aantallen hebben we het nu en wat is het doel?	Antwoord: In het schooljaar 2023-2024 waren er 332 jongeren woonachtig in Noord en Midden Drenthe die stopten met school zonder startkwalificatie. Dat is 2,2% van het aantal ingeschreven jongeren aan het begin van het schooljaar (Voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs.). In Assen was het aantal 148 (2,6%). Het doel is om zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie te laten halen (HAVO of MBO2 niveau en hoger). Als dit niet passend is, dan is het doel doorgeleiden naar werk of bijvoorbeeld dagbesteding.
	Pagina 6,7, Van school naar duurzaam werk a. De nieuwe wet 'Van school naar duurzaam werk' verhoogt de leeftijd voor doorstroompunten van 23 naar 27 jaar. Is deze doelgroep in beeld gebracht? Weten we wat de omvang van de groep is, wat hun wensen en behoeftes zijn? b. Wat betekent de wet en de nieuwe doelgroep voor de gemeentelijke personele inzet op schoolverlaten? c. De nieuwe wet vraagt meer integrale samenwerking tussen domeinen, hoe worden de verbindingen tussen onderwijs, werk & inkomen, gemeenten en doorstroompunten concreet ingevuld en gecoördineerd binnen onze gemeente? d. Gezien de verschuiving van focus naar begeleiding naar werk in plaats van naar een startkwalificatie, is er een risico dat de aandacht voor jongeren onder de 23 jaar afneemt?	Antwoord A: We hebben een regio analyse gemaakt voor Noord en Midden Drenthe (NMD) Uit deze analyse blijkt dat ongeveer 500 jongeren uit Assen onder de doelgroep 23-27 vallen. De ondersteuningsbehoefte zal voor een groot deel liggen op het vlak van het vinden en behouden van duurzaam werk en het oplossen van persoonlijke belemmerende problematiek. Deze iets oudere groep kan ook alsnog een opleiding willen doen of een startkwalificatie willen behalen, maar dan meer via alternatieve routes, zoals leer-werkroutes.

		Antwoord B: Het Doorstroompunt team is dit voorjaar uitgebreid met 2 extra doorstroomcoaches. Antwoord C: In de nieuwe wet is het verplicht gesteld dat de arbeidsmarktregio's aansluiten bij het bestuurlijk overleg. Dit wordt nu ingericht. Vanaf 2026 willen we in NMD werken met themagroepen waarin alle domeinen zijn vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur van het Voortijdig schoolverlaten (VSV) programma blijft zorgdragen voor de coördinatie van de projecten en de uitvoering. Hierin hebben zitting, Doorstroompunt, Arbeidsmarktregio/ Werkplein Drentse Aa, Samenwerkingsverband Passend onderwijs en DCTerra namens het onderwijs. Antwoord D: Nee dat risico is er niet. Het omlaag brengen van de doelgroep VSVérs blijft een centraal doel.
	Pagina 7, IZA a. Welke concrete gevolgen heeft het definitief uitstappen uit het Integraal Zorgakkoord (IZA) voor zorgvragers in Assen? b. Wat betekent het uitstappen bij IZA voor de inzet op en de uitvoering van preventieve zorg en het programma 'Regelarme stad Assen'?	Antwoord A en B: het 'uitstappen' bij IZA is vooral een landelijk signaal. In Drenthe is binnen de Gezonde Marke de uitvoering grotendeels doorgegaan. Er is dus geen directe effect of vertraging op lokaal niveau voor inwoners en het programma Sociale Stad te merken. Weliswaar baart het

		uitblijven van financieel perspectief na 2026 zorgen.
	Pagina 13, Public affairs De meerjarenvisie laat een investering van 370.000 euro per jaar zien in Public affairs. Kunt u toelichten op welke wijze en voor welke specifieke activiteiten, personele inzet, projecten en resultaten deze middelen worden ingezet?	Antwoord: De € 370.000 betreft de kosten voor 2,0 fte, een deel van de gezamenlijke huisvesting in Den Haag (NG4), en een werkbudget voor o.a. netwerkcontributies, reis- en verblijfskosten, inhuur externe expertise, communicatie en het starten van nieuwe initiatieven in Brussel en Den Haag. Het belang van Public Affairs wordt steeds groter. Complexe geopolitieke uitdagingen vragen om zorgvuldige navigatie in Europa en Den Haag. Aangevuld met lokale vraagstukken vraagt dit om een strategische gecoördineerde aanpak. Assen investeert hierin om impact te maken binnen samenwerkingsverbanden zoals VNG, G40, SNN en NG4. We zetten actief in op thema's uit de Asser Ambitie Agenda: veiligheid, zorg, biotech en duurzaamheid (energietransitie). Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 wordt het bestuursakkoord uitgewerkt in een Public Affairs-plan, met focus op landelijke en Europese prioriteiten. Voor Europa richten we ons op energietransitie, duurzame gebiedsontwikkeling, sociale inclusie en veiligheid. Door deelname aan Europese

		netwerken versterken we het profiel van Assen en zoeken we actief naar samenwerkings- en subsidiekansen. Afgelopen jaar ontving Assen al € 650.000 aan Europese subsidie via twee Interregprojecten. Verdere baten zijn afhankelijk van toekomstige projecten en partnerschappen.
	Pagina 15, Investeringsprognose: Kunt u een korte uiteenzetting geven van de 150 miljoen als investeringsopgave (een uiteenzetting van dit bedrag)?	Antwoord: De voorlopige inschatting van de investeringsopgave voor de jaren 2027 -2031 bestaat uit de volgende onderdelen: <u>Aanvullende investeringen</u> Ambitie investeringen € 20,0 miljoen Verduurzaming maatschappelijk vastgoed € 15,0 miljoen <u>Vervangingsinvesteringen:</u> Gebiedsontwikkelingen/infrastructuur € 30,0 miljoen Onderwijshuisvesting primair onderwijs € 27,0 miljoen Sport en welzijn € € 35,0 miljoen Wijkuitvoeringsplannen/Stedelijke vernieuwing € 23,0 miljoen De aanvullende structurele lasten lopen op van € 2,0 miljoen naar circa € 8,0 miljoen in 2032.
	Pagina 3: De inzet bij weerbaarheid is o.a. in tijden van crisis naar elkaar omkijken. Ook geeft u aan dat inmiddels één en ander is gepresseerd aan	Antwoord: Het concept van de veiligheidscampus is gepresenteerd aan het

	de EC. Kunt u ten aanzien van de sociale weerbaarheid aangeven welke concrete ideeën u voor ogen hebt?	kabinet van Eurocommissaris Mînzatu. Zij is verantwoordelijk voor zowel de ontwikkeling van vaardigheden (skills) als het vergroten van de weerbaarheid van Europa. Er kwamen in dit gesprek en met maatschappelijke partners zoals het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid ideeën naar voren over het betrekken van bijvoorbeeld middelbaar onderwijs. Hoe kan je jongeren informeren over bijvoorbeeld online desinformatie en hoe kan je inwoners helpen beter voorbereid te zijn op nieuwe vormen van (online) criminaliteit. Maar ook hoe de samenleving weerbaarder gemaakt kan worden om beter om te gaan met crises en/of oorlogsituaties. De ideeën zijn nog niet uitgewerkt in concrete plannen.
	Pagina 5: Bovenwijkse en bovenplanse kosten Kloosterveen: is het mogelijk de herijkte NBI naar voren te halen en nu al mee te nemen in het vaststellen van de kaperbrief 2026?	Antwoord: Nee dat is niet mogelijk.
	Algemeen: wat is de status van het Havenkwartier? Wanneer zijn we zover dat er daadwerkelijk gebouwd kan gaan worden? Zijn er knelpunten te benoemen welke de realisatie in de weg staan? U geeft aan dat er fors geïnvesteerd moet worden om de ontwikkelingen op te vangen. Een beroep op de algemene dienst wordt genoemd en u wijst erop een noodzakelijke afweging te maken. Kunt u ons specifiek voor het Havenkwartier meenemen om welke afweging(en) dat gaat?	Antwoord: op de verschillende projecten worden afzonderlijk gerapporteerd over het bereik en het effect van de activiteiten. In Q1 van 2026 vatten we dit samen in een totaalrapportage. Om een aantal voorbeelden te noemen; Het aantal vrijwilligers bij Assen bloeit is inmiddels, mede door een bijdrage van het preventiefonds, gegroeid naar140. En over heel 2024 zijn er bij Assen bloeit zo'n

		4.000 maaltijden uitgeserveerd, met name aan buurtbewoners. Een onderzoek naar de effecten van de inzet van de VO teams maakt inzichtelijk dat deze ongeveer 275 casussen per jaar oplossen en daarmee 593.000 euro aan zorgkosten worden voorkomen.
	Pagina 6. Preventiefonds. Hoe succesvol is het fonds in cijfers? Hoeveel mensen zijn bereikt?	Antwoord: op de verschillende projecten worden afzonderlijk gerapporteerd over het bereik en het effect van de activiteiten. In Q1 van 2026 vatten we dit samen in een totaalrapportage.
Lijst Homan	1. Veiligheid-Handhavers: **Wij ervaren dat inwoners van Assen zich niet overal veilig voelen in de stad en gemeente. Niet alleen in het centrum na sluitingstijd winkels ook in andere delen van de stad ervaren mensen onveiligheid. Natuurlijk is het van belang zoveel mogelijk factoren die dat onveilige gevoel veroorzaken weg te nemen.** **Daarnaast zal een veel intensievere handhaving ook een veiliger gevoel met zich meebrengen is onze overtuiging. Daarom denken wij aan het volgende project:** **Stel voor een periode van 3 jaar een grote, extra, groep handhavers aan. Zij gaan zich specifiek richten op de gebieden waar mensen onveiligheid ervaren. Dan dus ook specifiek op de tijden dat die onveiligheid wordt ervaren. Voor dat project zal natuurlijk ook aansturing en management moeten worden ingevuld. Bij de start van het project dient een "nul" meting van het onveiligheidsgevoel plaats te vinden (veel gemeenten hebben daar ervaring mee). Na een periode van 15 maanden en na 30 maanden volgt**	

	een evaluatie met de gemeenteraad over de effecten en het veiligheidsgevoel. Aangezien dit een tijdelijk project is, zou dit uit de algemene middelen gefinancierd kunnen worden. Wij vragen u de volgende opgave van kosten: a. Wat zijn de kosten voor dit genoemde project met 20 extra handhavers en benodigd management c.q. materiaal voor een periode van 3 jaar, graag uitsplitsen in: i. Kosten handhavers. ii. Kosten management iii. Kosten materiaal b. Wat zijn de kosten voor dit genoemde project met 30 extra handhavers en benodigd management c.q. materiaal voor een periode van 3 jaar, graag uitsplitsen in: i. Kosten handhavers. ii. Kosten management iii. Kosten materiaal c. Wat zijn de kosten voor dit genoemde project met 40 extra handhavers en benodigd management c.q. materiaal voor een periode van 3 jaar, graag uitsplitsen in: i. Kosten handhavers. ii. Kosten management iii. Kosten materiaal	
GroenLinks	<u>Technische vragen kadernota: sociaal beleid</u> **1.Wmo & Jeugdwet – kostenstijging en aanbesteding** Wat is de verwachte gemiddelde tariefstijging in de nieuwe aanbesteding Wmo en Jeugdwet per 1 januari 2026 in vergelijking met de huidige tarieven?	Antwoord: Vanaf 2026 is een tariefstijgingen voorzien tussen de 10% tot 22%, afhankelijk van de verschillende aan te besteden contracten. Niet alle contracten van de Wmo worden per 2026 aanbesteed.

	Op welke manier is de inkoopstrategie aangepast om de stijgende kosten voor Jeugd en Wmo beheersbaar te houden?	Antwoord: De kostprijzen van alle producten zijn bepaald conform de AMvB reële prijzen Jeugdwet of de AMvB reële prijzen Wmo met uitzondering van de onderhandelings-procedures. Daar probeert de gemeente aan de voorkant met de aanbieder te onderhandelen over o.a. de geboden kwaliteit (bijvoorbeeld personeelseisen, functiemix en intensiteit van de zorg) en het tarief.
	2. Energiearmoede Hoeveel huishoudens in Assen worden momenteel als energiearm aangemerkt, en op basis van welk meetmodel?	Antwoord: Op basis van het rapport Energiearmoede uit de monitor Energietransitie van gemeente Assen verwachten we dat er in 2022 in de gemeente Assen ca. 2.400 huishoudens met energiearmoede waren. Dit aantal is afkomstig uit data van DataFryslân die een machine learning model hebben ingezet om op basis van CBS-data de kans op energiearmoede op buurtniveau te berekenen. Als energiearmoede-indicator is de LIHKLEK definitie van TNO gebruikt: een inkomen onder 130% van het sociaal minimum, meer geld kwijt aan energie dan de laagste 50% in Nederland en een energielabel van C, D of lager. Dit is ongeveer 7,2% van het totale aantal woningen in Assen. Dit percentage valt binnen de landelijke verwachting van het percentage

		huishoudens met energiearmoede voor 2025 (Bron: https://energy.nl/publications/energieprijzen-energiearme-huishoudens, geraadpleegd op 10-03-2025). Onderzoek van TNO laat verder zien dat 10-14% (ca. 240-340 huishoudens) van de energiearme huishoudens woningeigenaar is en 86-90% huurder (ca. 2.060-2.160 huishoudens)[1]. In september 2025 zullen we – als uitwerking van de in juni 2024 door de raad aangenomen motie – een plan voor bestrijden van energiearmoede voorleggen aan de Raad. Dit plan zal een nadere analyse bevatten van het verwachte aantal huishoudens met energiearmoede op buurt niveau.
	Hoeveel van deze huishoudens zijn actief benaderd via het energieloket, en met welk bereik (%)?	Antwoord: In september 2022 is onze aanpak van energiearmoede gestart. Deze aanpak richt zich vooral op minderdraagkrachtige woningbezitters. Vanaf de start van de aanpak in september 2022 tot april 2025 hebben we 96 woningbezitters ondersteuning geboden binnen de aanpak energiearmoede en zijn met hen eerste stappen gezet in verduurzaming van de eigen woning. Wij weten niet met zekerheid of deze inwoners vallen binnen de bovenstaande cijfers voor energiearmoede. Wij hebben namelijk geen gegevens op

		adresniveau van welke huishoudens in energiearmoede leven. Bij de huishoudens die we hebben bereikt met de aanpak energiearmoede bestond er echter bij buurtwerkers, energiecoaches of medewerkers van het Asser Energieloket een sterk vermoeden dat de betreffende huishoudens in energiearmoede leefden of dreigden te vervallen. Als we ervan uitgaan dat de 96 woningbezitters die ondersteuning hebben gekregen via onze aanpak in energiearmoede leefden, dan hebben we met onze aanpak 29 tot 40% bereikt van de ca. 240-340 woningbezitters die in Assen in 2022 naar verwachting in energiearmoede leefden. Bovenstaande aanpak richt zich specifiek op minderdraagkrachtige woningbezitters. Het grootste deel van de inwoners die te maken heeft met energiearmoede is echter huurder. Ook huurders bieden we via het Asser Energieloket en in nauwe samenwerking met o.a. Actium ondersteuning aan. Zo bieden we huurders energiecoaches, de witgoedwissel en het Drents Fixteam aan. Zo'n 90% van de 430 huishoudens die gebruik hebben gemaakt van de witgoedwissel is huurder. De witgoedwissel is door buurtwerkers, energiecoaches en energiebespaaradviseurs van Actium aan

		huishoudens aangeboden waarvan er aanwijzingen waren dat deze in energiearmoede leven. [1] Landelijke cijfers laten zien dat energiearme huishoudens bestaan uit 14% woningeigenaren en 86% huurders in 2022 (Bron: Energiearmoede in Nederland, TNO 2024 R10801). De energiearmoede monitor van TNO laat zien dat voor Assen o.b.v. data uit 2022 en 2023 10% van de energiearme huishoudens woningeigenaren zijn en 90% huurder (Bron: https://energiearmoede.tno.nl/, geraadpleegd op 25-06-2025).
	3. Jeugdzorg & Hervormingsagenda Welke besparingsmaatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd zijn al meegenomen in de meerjarenraming 2026-2029?	Antwoord: In de meerjarenraming 2026-2029 is voor 2026 € 170.000, 2027 € 542.000, 2028 € 633.000 en 2029 € 670.000 aan besparingen ingeboekt. De maatregelen die zijn meegenomen in de meerjarenraming staan opgenomen in de notitie Hervormingsagenda Jeugd. Deze zijn op dinsdag 24 juni gepresenteerd aan de gemeenteraad. Het gaat om de doorontwikkeling van de praktijkondersteuners Jeugd bij de huisartsen, het relatie- en scheidingsloket, onderwijs-zorgarrangementen en de reikwijdte van de jeugdwet (aanpassing verordening).

	Wordt er rekening gehouden met hogere instroom of zwaardere casussen als gevolg van verkorting van trajectduur in de jeugdzorg?	Antwoord: De verkorting van de trajectduur gaat met ingang van 2028 in.
	4. Regelarme stad – impact en juridische ruimte Welke juridische aanpassingen zijn noodzakelijk om de 'Regelarme stad'-aanpak te kunnen implementeren binnen de huidige Wmo- en Jeugdwetregelgeving?	Antwoord: de Wmo en Jeugdwet bieden ruimte voor deze ontwikkeling. Lokaal zullen we de verordeningen Wmo en Jeugd hierop aanpassen.
	Wordt er gebruikgemaakt van bestaande experimenteerruimte vanuit het Rijk om beleidsvrijheid binnen het sociaal domein te verruimen?	Antwoord: Het lijkt vooralsnog niet nodig om van deze ruimte gebruik te maken, maar dat zullen we in het vervolgtraject (als de raad hiertoe besluit) onderzoeken.
	5. Armoede- en schuldenbeleid Hoeveel inwoners hebben momenteel toegang tot gemeentelijke armoederegelingen, uitgesplitst naar doelgroep (bijvoorbeeld werkenden, uitkeringsgerechtigden, jongeren)?	Antwoord: De voorwaarden voor de toegang verschilt per minimaregeling. Hieronder staat een tabel uit het jaar 2022 met de aantallen inwoners met weinig of geen vermogen per inkomensgrens. Ook staat aangegeven wat hun inkomstenbron is. Zie bijlage C – Minimahuishouden overzicht
	Hoe worden de resultaten van het Rekenkameronderzoek naar armoede verwerkt in het nieuwe beleid, en op welke termijn?	Antwoord: Het Rekenkameronderzoek is één van de bouwstenen voor onze nieuwe aanpak armoede en schulden. Deze aanpak staat op 4 september a.s. geagendeerd in de consulterende raad en op 18 september a.s. in de besluitvormende raad.
	6. Maatschappelijke opvang Wat is het huidige aantal unieke cliënten binnen de maatschappelijke opvang in Assen, en hoe ontwikkelt dit zich de afgelopen 3 jaar?	Antwoord: In 2024 maakten de volgende aantallen personen gebruik van de maatschappelijke opvang: • 90 unieke personen nachtopvang voor volwassenen

		• 18-20 unieke personen in de nachtopvang voor jongeren • 18 unieke jongeren Kortdurende opvang • 120 bezoekers van de Havenkade hadden hier een postadres • 5 personen wonen in de containerwoningen **In het jaarverslag van het Leger des Heils staan de volgende uitstroomcijfers:** • **Nachtopvang volwassenen:** 2 deelnemers zijn zelfstandig gaan wonen en 18 deelnemers wonen in een zorginstelling of zijn toe geleid naar de crisisopvang of begeleid wonen. 2 deelnemers wonen bij ouders of vrienden. Van 68 personen is de situatie helaas onbekend. • **Nachtopvang jongeren:** In totaal 18 personen zijn uitgestroomd in 2024, waarvan 2 verblijven bij ouders of vrienden, 1 deelnemer is uitgestroomd naar een zorginstelling, crisisopvang of begeleid wonen en van 15 personen is de woonsituatie onbekend. • **Kortdurende opvang jongeren:** er zijn 11 jongeren uitgestroomd, 1 jongere woont zelfstandig en 1 jongere woont

		zelfstandig met begeleiding. Verder zijn 5 jongeren bij vrienden of ouders gaan wonen en zijn 2 jongeren naar een zorginstelling gegaan. Eén jongere verblijft in de gevangenis en 1 jongere leidt een zwervend bestaan.
	Worden uitstroompercentages uit de opvang gemonitord en waar liggen de grootste knelpunten in die uitstroom?	Antwoord: De aanbieder van maatschappelijke opvang monitort de uitstroom; echter veelal is de uitstroom 'met onbekende bestemming'. Eén van de speerpunten in het Actieplan Dakloosheid dat nu in ontwikkeling is, zal zijn om de monitoring te verfijnen. Het Actieplan zal in Q1 2026 aan uw raad worden voorgelegd.
	Strategische ontwikkelingen Kan de gemeenteraad het idee ontvangen die gepresenteerd is aan Europese Commissie?	
	Sociale Stad: Hoe meet de Gemeente Assen/Het College bijvoorbeeld dat de Assenaren meer naar elkaar omkijken?	Antwoord: De effecten van het programma Sociale Stad worden gemonitord. Een groot aantal indicatoren komen uit de wijkonderzoeken. Eind 2025 verwachten we de data van het meest recente onderzoek te gebruiken voor de monitoring van het programma. Uw raad wordt hierover in Q1 van 2026 geïnformeerd.
	Bedrijfsvoering: Er heeft inmiddels een GAP – Analyse plaatsgevonden voor NIS2, hoe zit het met de nadere (Europese) wet en regelgeving waar we aan moeten voldoen?	Antwoord: Wij werken samen met de VNG voor de Uitvoeringsanalyse Europese wet -en regelgeving. Naast deze samenwerking treffen

		wij voorbereidingen voor impactanalyses gericht op de komst van de Europese wetten. <u>NIS2 - Beveiliging</u> Er is intern een analyse gemaakt op de nog in te voeren cyberbeveiligingswet die naar verwachting in Q3/Q4 inwerking treedt. De verwachting is dat de Cyberbeveiligingswet in het tweede kwartaal van 2026 in werking treedt. <u>AI-act</u> Deze specifieke Europese AI-verordening is opgenomen in het project Digitale Ethiek.
	Is er zicht op de mate waarin de Gemeentelijke organisatie zou kunnen werken zonder Amerikaanse Tech Bedrijven?	Antwoord: Op dit moment is de gemeentelijke organisatie sterk afhankelijk van Amerikaanse techbedrijven, zoals Microsoft, Google en Amazon. Hun software en clouddiensten vormen de basis van onze bedrijfsvoering, van laptops tot applicaties en toegangsbeheer. Ook de aanwezige kennis en ondersteuning zijn hierop ingericht. Zelfstandig loskomen is voor een gemeente als Assen lastig; daarom sluiten we aan bij landelijke initiatieven via de VNG. Een loskoppeling vraagt een fundamentele strategische koerswijziging met grote impact op systemen, organisatie en budget.

	Is er voldoende en voldoende geschoold personeel om alle gemeentelijke taken op elk niveau uit te kunnen voeren, geregeld voert het college aan dat ze met meer mensen meer hadden kunnen bereiken. Hoeveel extra FTE zou er aangetrokken moeten worden?	Antwoord: Met de huidige formatie kunnen we onze gemeentelijke taken uitvoeren. Onze aanpak op het gebied van arbeidsmarkt en onboarding helpt bij het aantrekken en behouden van medewerkers. Toch blijven sommige functies lastig vervulbaar door schaarste op de arbeidsmarkt, wat leidt tot langdurig openstaande vacatures. Inhuur vangt dit deels op. Het is lastig te zeggen hoeveel extra FTE nodig is; dit hangt af van het vakgebied, de ambities en externe factoren zoals netcongestie en stikstof.
Lijst van Brakel en Leefbaar Assen	<u>Jeugdzorg (niet expliciet opgenomen in de Kaderbrief)</u> Waarom ontbreekt jeugdzorg expliciet in de Kaderbrief 2026, terwijl het een wettelijke en financieel risicovolle taak is?	Antwoord: Omdat we niet al onze wettelijke taken uitvoerig omschrijven in de Kaderbrief. In de Kaderbrief worden in principe alleen nieuwe beleidsvoornemens opgenomen.
	Wordt deze taak nu elders verwerkt (bijvoorbeeld binnen het sociaal domein in brede zin)?	Antwoord: Zie strategische ontwikkeling Meedoen
	Kan het college aangeven hoe de huidige tekorten of overschrijdingen in de jeugdzorgbudgetten zich ontwikkelen richting 2026 en verder?	Antwoord: Dit kunnen we nu nog niet precies aangeven. Dit kan pas bij de begroting 2026. Op basis van de begroting 2025 zien we oplopende kosten en een lagere uitkering in het gemeentefonds.
	Welke structurele of tijdelijke maatregelen zijn sinds 2024 genomen om grip te houden op de uitgaven in de jeugdzorg? En hoe worden deze in de begroting 2026 verwerkt?	Antwoord: We hebben in 2026 tot en met 2029 besparingen opgenomen oplopend van € 170.000 in 2026 naar € 670.000 in 2029.
	Hoe is de samenwerking met de regionale partners (bijvoorbeeld via GGD Drenthe of Jeugdhulpregio) geborgd in de financiële meerjarenplanning?	–

	Op welke wijze wordt in de toekomstige begroting ruimte gemaakt voor investeringen in preventie, zoals jeugdteams, schoolmaatschappelijk werk en opvoedondersteuning?	Antwoord: In de begroting 2026 zijn middelen opgenomen voor preventie. Voorzetting van het preventiefonds kan een onderdeel zijn van de bestuur onderhandelingen 2026-2030.
	Hoe reflecteert het college op de landelijke herijking van het jeugdzorgstelsel en wat zijn de gevolgen hiervan voor Assen vanaf 2026?	Antwoord: Het eerste deel van de vraag is een politieke vraag. Voor tweede del van de vraag het volgende: Voor 2026 en 2027 ontvangt de gemeente aanvullende middelen. Vanaf 2028 ontstaat een hogere taakstelling met daarbij de invoering van een eigen bijdrage en de opdracht om de trajectduur te verkorten.
	Hoeveel jongeren staan per 1 juni 2025 op een wachtlijst voor jeugdhulp binnen de gemeente Assen? Wat is daarbij de gemiddelde wachttijd?	-
	Welk percentage van het jeugdzorgbudget wordt besteed aan overhead, inkoop en uitvoerende hulpverlening? Graag uitgesplitst.	-
	Worden er momenteel pilots of experimenten uitgevoerd in het sociaal domein die gericht zijn op vereenvoudiging van de toegang tot jeugdzorg?	Antwoord: Er zijn meerdere pilots uitgevoerd waarbij jeugdzorg en onderwijs is gecombineerd (onderwijs-zorgarrangementen). De toegang tot jeugdzorg in deze klassen is zonder indicatie.
	<u>Ondernemers & zero-emissie</u> Welke concrete maatregelen neemt het college om lokale ondernemers te ondersteunen bij de invoering van de zero-emissiezone?	Antwoord: Naast de landelijke maatregelen heeft het college een logistiek makelaar aangesteld, die de ondernemers adviseert over mogelijkheden. Dit advies is gratis.
	Hoeveel bedrijven in Assen vallen binnen het geplande zero-emissiegebied en beschikken momenteel niet over een emissievrij voertuig?	Antwoord: In het voetgangersgebied en sinds 1 januari 2025 ook in het zero-emissiegebied hebben ongeveer 170 ondernemers een vestiging. Tot 2027 kunnen bestel- en vrachtauto's met een emissieklasse 5 of hoger

		zonder ontheffing het gebied inrijden. Dit geldt ook voor bestel- en vrachtauto's met emissieklasse 4, die een ontheffing hebben. De bedrijven met een bedrijfswagen die binnen de zero-emissiezone zijn gevestigd hebben een landelijke vrijstelling wanneer ze een schone diesel hebben. Als ze die niet hebben kunnen ze ontheffing aanvragen. Hoeveel bedrijven op dit moment wel of geen emissievrij voertuig hebben is niet bekend.
	Is er door de gemeente een impactanalyse gemaakt van de economische gevolgen voor het lokale midden- en kleinbedrijf? Zo ja, kan deze gedeeld worden?	Antwoord: Er is in 2023 een effectstudie gedaan. Deze is als bijlage A - Effectstudie ZES ASSEN toegevoegd.
	Welk beleid wordt gevoerd rondom ontheffingen, overgangsregelingen en financiële ondersteuning voor ondernemers in het kader van de zero-emissiezone?	Antwoord: Assen heeft zich aangesloten bij de landelijke regeling. Deze regeling bestaat uit een groot aantal vrijstellingen en ontheffingen die in alle zero-emissiezones gelden.
	Bedrijfsvoering & interne organisatie Wat is de totale formatie (in FTE) van de gemeente Assen per 1 januari 2024, en hoeveel FTE zijn sindsdien toegevoegd?	Antwoord: De totale formatie in de begroting voor 2024 was 717 fte. De totale formatie in de begroting voor 2025 was 751 fte. Dit betekent een stijging van 34 fte.
	Hoeveel van de nieuw toegevoegde capaciteit betreft vast personeel en hoeveel betreft externe inhuur?	Antwoord: We kunnen niet precies aangeven hoeveel van de nieuw toegevoegde capaciteit bestaat uit vast personeel en hoeveel uit externe inhuur. Nieuwe medewerkers worden om verschillende redenen aangenomen, en er wordt niet bijgehouden of dit binnen de bestaande formatie valt of binnen de formatie die sinds 2025 is toegevoegd.

	Wat zijn de totale uitgaven aan externe inhuur in 2024 tot nu toe? Graag uitgesplitst per categorie: advies, projectleiding, communicatie, ICT, enzovoort.	Antwoord: Zie bijlage b – Externe inhuur
	Hoe verhoudt de externe inhuur van Assen zich tot de landelijke gemiddelden voor vergelijkbare gemeenten?	Antwoord: Zie bijlage b – Externe inhuur
	Is er een intern actieplan of streefpercentage opgesteld om externe inhuur te reduceren in 2025 en 2026?	Antwoord: Momenteel is er geen specifiek doelpercentage vastgesteld om de externe inhuur dit jaar en volgend jaar te verminderen. We zijn gestart met onze nieuwe arbeidsmarktaanpak en verwachten hiermee succes te boeken in het aantrekken van nieuwe medewerkers, waardoor de noodzaak voor externe inhuur zal afnemen.
	Veiligheid & leefbaarheid Hoeveel FTE aan BOA's zijn momenteel actief in de gemeente Assen en hoe is deze capaciteit verdeeld over de wijken?	Antwoord: De verdeling van fte's van boa's en toezichthouders ziet er als volgt uit: **Coördinator handhaving 1** **Wijk Boa – 6** **Jeugd Boa – 1** **Integrale boa – 5** **ANPR/Zero-emissie Boa – 2** **Toezichthouder Ondermijning – 1**

		Per wijk is er één wijkboa, dit is gelijk aan de verdeling van de wijkagenten. De vijf integrale boa's doen algemene taken en ondersteunen de wijkboa's. Op dit moment zijn er een vijftal functies vacant: 2 wijkboa's en 3 integrale boa's.
	Hoeveel meldingen van overlast (zoals jeugdgroepen, geluidsoverlast, drugs) zijn er in 2024 tot nu toe binnengekomen, en op welke locaties concentreren deze zich?	Antwoord: Het begrip overlast is breed en wordt in verschillende onderwerpen uitgesplitst door politie. Op data.politie.nl kunt u deze cijfers terugvinden. In 2024 zijn er in totaal 2333 meldingen van verschillende vormen van overlast geregistreerd door de politie in Assen. Zie: data.politie.nl – Geregistreerde overlast; soort overlast, gemeentelijke indeling 2025
	Is er in de begroting ruimte gereserveerd voor uitbreiding van toezicht of cameratoezicht in overlastgebieden (zoals het stationsgebied of winkelcentra)?	Antwoord: In de kaderbrief 2026 is geen uitbreiding van het aantal BOA's of cameratoezicht voorzien.
	Hoeveel uur per week zijn wijkagenten gemiddeld zichtbaar aanwezig in de publieke ruimte per wijk?	Antwoord: Dit is niet aan ons om te beantwoorden. Dit zijn personele keuzes die binnen de politieorganisatie worden gemaakt. Als het gaat om prioritering van thema's dan wordt dit afgestemd binnen de lokale driehoek.
	Worden er structurele afspraken gemaakt tussen politie, BOA's en jongerenwerk om preventie en handhaving te combineren?	Antwoord: Ja, hier zijn diverse overlegstructuren voor.
	Prioritering & beleidskeuzes	Antwoord: Nee

	Wordt er in de Programmabegroting 2026 een systematische prioritering toegepast op beleidswensen en investeringen?	
	Wordt er gewerkt met een afwegingskader om nieuwe projecten of beleidsdoelen te toetsen op noodzaak, effectiviteit en draagvlak?	Antwoord: Nee, die afweging wordt door het college gemaakt.
	Hoeveel incidentele investeringen zijn er opgenomen in de meerjarenbegroting zonder structurele dekking?	Antwoord: Investeringen die zijn opgenomen in de meerjarenbegroting zijn voorzien van structurele dekking.
	Hoeveel ambities uit het coalitieakkoord zijn tot nu toe niet of slechts gedeeltelijk gerealiseerd, en wat zijn de belangrijkste verklaringen daarvoor?	Antwoord: Hiervoor verwijzen we u naar de jaarverslagen van de afgelopen periode.
	Wordt er structureel geëvalueerd of beleidsmaatregelen het beoogde effect bereiken, en zo ja, hoe worden deze evaluaties beschikbaar gesteld aan de raad?	Antwoord: Wij evalueren vrijwel altijd beleidsnota's richting het einde van hun looptijd. We doorlopen daarmee de pdca cyclus. Ook tussentijds worden beleidsmaatregelen regelmatig geëvalueerd. De resultaten daarvan worden vaak per brief aan de raad teruggekoppeld. Zo heeft u onlangs de evaluatie van enkele beleidsinstrumenten wonen ontvangen en is de evaluatie van de brede aanpak armoede en schulden met u besproken tijdens de koersbijeenkomst voor het nieuwe beleid
	<u>Financiële onduidelijkheden & “ravijnjaar”</u> **De Kaderbrief benoemt het structureel tekort vanaf 2026, maar bevat nog geen concreet dekkingsvoorstel.** Wanneer worden de eerste scenario’s of keuzes aan de raad voorgelegd (bijvoorbeeld in de voorjaarsnota of de begroting)?	**Dit is een onjuiste constatering. De Kaderbrief 2026 geeft een prognose van het financiële meerjarenperspectief 2026-2029. Het beeld is dat er in 2026 en 2027 een begrotingstekort zal zijn maar dat het structurele beeld sluitend is. Voor de jaren 2028 en 2029 is dat niet het**

		geval. Bij de Kaderbrief is het niet gebruikelijk om een dekkingsvoorstel aan de raad voor te leggen. De raad kan bij de behandeling van de Kaderbrief denkrichtingen aan het college meegeven op het mogelijke dekkingsplan. Het feitelijke dekkingsplan maakt onderdeel uit van de begroting 2026. Antwoord: Op basis het nu voorliggende beeld zal dit deze bestuursperiode niet aan de orde zijn. Bij de begroting 2026, die u in november 2025 behandeld, wordt ook duidelijk hoe het definitieve meerjarenbeeld er uit ziet. Dan kan worden bepaald of en in welke mate een ombuigingsoperatie nodig is. Daarnaast kunnen we als gevolg van de val van het Kabinet Schoof op dit moment ook niet goed voorspellen wat bij de Kabinetsformatie gaat gebeuren op het gebied van het gemeentefonds.
	Worden er reeds voorbereidingen getroffen voor eventuele ombuigingen of taakstellingen? Zo ja, op welke onderdelen van het sociaal domein?	Antwoord: Nee er zijn op dit moment geen voorbereidingen voor ombuigingen op beleidsonderdelen. Er is wel een plan van aanpak beschikbaar op welke wijze dan een eventuele bezuinigingsopgave wordt vormgegeven (zie ook verderop).
	<u>Uitvoering ambities & capaciteit organisatie</u> **Er worden ambities geformuleerd op het gebied van wonen, onderwijs en economie.** Zijn deze ambities uitvoerbaar met de huidige ambtelijke capaciteit? Wordt extra formatie voorzien richting 2026?	Antwoord: Met de bestaande formatie en de extra gevraagde FTE's in deze kaderbrief verwachten we uitvoering te kunnen geven aan de nu bekende ambities.

	Wordt er een traject voorzien om inwoners en maatschappelijke organisaties actief te betrekken bij de bezuinigingsdiscussie (in verband met het dreigend tekort vanaf 2026)? Zo nee, waarom niet?	Antwoord: Ja. Op basis van het meerjarenperspectief is er geen dreigend tekort meer voor 2026. Zoals het nu lijkt beginnen de ravijnjaren in 2028. Als er bezuinigd moet worden, hebben wij nu een plan van aanpak klaarliggen. Daarin is opgenomen dat we verbonden partijen, bedrijven en maatschappelijke organisaties betrekken bij het bezuinigingsproces.
	Is het college voornemens om ook jongerenorganisaties en ervaringsdeskundigen (bijvoorbeeld uit de jeugdzorg) te betrekken bij het beleid richting 2026-2029?	Antwoord: Participatie is altijd een onderdeel bij het maken van nieuw beleid.